

I/ CẤU TRÚC ĐỀ THI ĐẠI HỌC MÔN NGỮ VĂN

Tìm hiểu về cấu trúc đề thi đại học môn Ngữ văn từ 2010 - 2014, học sinh cần lưu ý một số điểm sau:

- **Thứ nhất**, Đề thi đại học từ năm 2010 đến năm 2014 tập trung chủ yếu vào kiến thức Ngữ văn 12, phần Ngữ văn 11 chiếm số điểm không nhiều và thường rơi vào phần tự chọn trong chương trình Nâng cao.

- **Thứ hai**, từ năm 2014, đề thi đại học môn Ngữ văn có sự thay đổi lớn về cấu trúc và nội dung. Đề thi không còn phần tự chọn, **Câu 1** (2 điểm) chuyển từ câu hỏi tái hiện kiến thức văn học trong chương trình học thành câu đọc – hiểu một đoạn ngữ liệu không có trong chương trình học chính khoá. Cả hai ngữ liệu trong đề thi đại học 2014 đều được lấy từ phần Đọc thêm trong SGK Ngữ văn 12.

- **Thứ ba**, trong đề thi đại học luôn có một câu Nghị luận xã hội (3 điểm). Để giải quyết tốt các bài văn Nghị luận xã hội, ngoài kiến thức được học trong nhà trường, học sinh còn phải tăng cường kiến thức bên ngoài, trên sách báo, trong cuộc sống, đặc biệt những vấn đề đang diễn ra trong cuộc sống hàng ngày. Nghị luận xã hội là câu hỏi khá tự do, không có bài học sẵn trong sách, đòi hỏi tính chủ động rất cao ở học sinh, vì thế khi làm dạng bài này, học sinh phải rất linh hoạt và chủ động, phải thể hiện được những chính kiến của mình trước một vấn đề để bài đặt ra (chẳng hạn: niềm tin, sự trung thực, vẻ đẹp tâm hồn, thái độ sống...) và phải có sự sáng tạo.

Để nắm được cấu trúc đề thi đại học môn Ngữ văn khối C từ năm 2010 - 2014, học sinh tham khảo đề thi 5 năm qua bảng sau:

CÁC CÂU HỎI TRONG ĐỀ THI MÔN NGỮ VĂN TỪ NĂM 2010 - 2014					
Câu hỏi	Năm				
	2010	2011	2012	2013	2014
Tái hiện kiến thức văn học (bao gồm kiến thức về tác giả, tác phẩm, giai đoạn văn học, chi tiết văn)	Sự đa dạng mà thống nhất của phong cách nghệ thuật Hồ Chí Minh.	Trong phần mở đầu bản Tuyên ngôn độc lập, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã trích dẫn những	Trong tác phẩm Ai đã đặt tên cho dòng sông?, Hoàng Phủ Ngọc Tường đã ví vẻ đẹp dòng sông này	Trong truyện ngắn Hai đứa trẻ của Thạch Lam, ấn tượng của nhân vật Liên về Hà Nội có những nét	Đọc hiểu bài thơ Đò Lèn - Nguyễn Duy, Ngữ văn lớp 12.

học...).		bảng tuyên ngôn nào? Việc trích dẫn đó có ý nghĩa gì?	với hình ảnh 2 người phụ nữ. Ý nghĩa của những hình ảnh ấy.	nổi bật nào? Hình ảnh Hà nội có ý nghĩa gì đối với tâm hồn Liên?	
Đọc - hiểu (đối với năm 2014)					
Nghị luận xã hội	<p>Như một thứ a-xit vô hình, thói vô trách nhiệm ở mỗi cá nhân có thể ăn mòn cả một xã hội.</p> <p>Trình bày suy nghĩ của mình về tinh thần trách nhiệm và thói vô trách nhiệm của con người trong cuộc sống hiện nay.</p>	<p>Biết tự hào về bản thân là cần thiết nhưng biết xấu hổ còn quan trọng hơn.</p> <p>Hãy viết một bài văn ngắn trình bày suy nghĩ về ý kiến trên.</p>	<p>Kẻ cơ hội thì nóng tạo ra thành tích, người chân chính thì kiên nhẫn lập nên thành tựu.</p> <p>Hãy viết một bài văn ngắn trình bày suy nghĩ về ý kiến trên.</p>	<p>Nhà nghiên cứu Trần Đình Hượu có nêu một nhận xét về lối sống của người Việt Nam truyền thống: Không ca tụng trí tuệ mà ca tụng sự khôn khéo. Khôn khéo là ăn đi trước, lợi nước theo sau, biết thủ thế, giữ mình, gỡ được tình thế khó khăn.</p> <p>Hãy bày tỏ quan điểm sống của chính mình.</p>	<p>Kẻ mạnh không phải là kẻ giẫm lên vai kẻ khác để thỏa mãn lòng ích kỉ. Kẻ mạnh chính là kẻ giúp đỡ kẻ khác trên đôi vai mình.</p> <p>Nêu ý kiến về điều làm nên sức mạnh chân chính của mỗi con người cũng như của quốc gia.</p>
Nghị luận văn học	<p>Chương trình chuẩn:</p> <p>Cảm nhận về hai đoạn thơ sau trong bài thơ Đây thôn Vĩ Dạ (Hàn Mặc Tử) và Tràng giang (Huy Cận).</p>	<p>Chương trình Chuẩn:</p> <p>Phân tích tình huống truyện trong tác phẩm Chữ người tử tù (Nguyễn Tuân).</p>	<p>Chương trình Chuẩn:</p> <p>Cảm nhận về đẹp sử thi của hình tượng nhân vật Tnú trong tác phẩm Rừng xà nu của Nguyễn Trung Thành.</p>	<p>Chương trình Chuẩn:</p> <p>Bình luận về những ý kiến khác nhau về hình tượng người lính trong bài thơ Tây Tiến (Quang Dũng).</p>	<p>Về hình tượng sông Hương trong Ai đã đặt tên cho dòng sông? của Hoàng Phủ Ngọc Tường, có ý kiến cho rằng: <i>Vẻ đẹp nổi bật của sông Hương là cảnh</i></p>

Chương trình Nâng cao:	Chương trình Nâng cao:	Chương trình nâng cao:	Chương trình Nâng cao:
Cảm nhận về hai đoạn văn trong truyện ngắn Người lái đò Sông Đà (Nguyễn Tuân) và Ai đã đặt tên cho dòng sông? (Hoàng Phủ Ngọc Tường).	Phân tích đoạn thơ trích từ bài thơ Đất nước (Trích trường ca Mặt đường khát vọng của Nguyễn Khoa Điềm)	Cảm nhận về 2 đoạn thơ trong 2 bài thơ Đây thôn Vĩ Dạ (Hàn Mặc Tử) và Tương tư (Nguyễn Bính).	Bình luận về ý kiến: sự nhẩn nhục của nhân vật Từ (Đời thừa - Nam Cao) không đáng trách, chỉ đáng thương; còn sự nhẩn nhục của người đàn bà hàng chài (Chiếc thuyền ngoài xa - Nguyễn Minh Châu) thì vừa đáng thương vừa đáng trách.

*sắc thiên nhiên thơ mộng, tình tứ. Ý kiến khác thì nhấn mạnh: **Vẻ đẹp bề sâu của sông Hương là những trầm tích văn hóa, lịch sử.** Hãy bình luận các ý kiến trên.*

II/ PHÂN TÍCH CẤU TRÚC ĐỀ THI ĐẠI HỌC MÔN NGỮ VĂN TỪ 2010 - 2014

Đề thi đại học môn Ngữ văn từ năm 2010 - 2014 không có sự thay đổi về số lượng câu hỏi và số điểm của từng câu.

- **Từ năm 2010 – 2013:**

Câu 1 (2 điểm): Tái hiện kiến thức về giai đoạn văn học, tác giả, tác phẩm Văn học Việt Nam.

Câu 2 (3 điểm): Vận dụng kiến thức xã hội và đời sống để viết bài nghị luận xã hội ngắn (không quá 600 từ).

– Nghị luận về một tư tưởng đạo lí

– Nghị luận về một hiện tượng đời sống

Câu 3 (5 điểm): Từ năm 2010 đến 2013, học sinh có thể lựa chọn một trong hai câu hỏi sau:

Câu III.a: Theo chương trình chuẩn (5 điểm)

Câu III.b: Theo chương trình nâng cao (5 điểm)

- Năm 2014:

Câu 1 (2,0 điểm): Đọc – hiểu văn bản

Câu 2 (3,0 điểm): Nghị luận xã hội (Như đề 2010 đến 2013)

Câu 3 (5,0 điểm): Nghị luận văn học: chỉ có một câu hỏi dành cho tất cả các đối tượng (bỏ tự chọn)

Học sinh có thể tham khảo phân tích cấu trúc đề thi từ 2010 – 2014 tại bảng sau:

Câu hỏi	Mức độ yêu cầu	Phân tích, đánh giá
<p>Từ năm 2010 – 2013: Tái hiện kiến thức văn học (bao gồm kiến thức về tác giả, tác phẩm, giai đoạn văn học, chi tiết văn học...).</p> <p>Năm 2014: Đọc - hiểu</p>	<p>Đễ</p>	<p>Câu hỏi tái hiện kiến thức văn học: Từ năm 2010 - 2013, Câu 1 (chiếm 2 điểm trong đề thi) thường yêu cầu tái hiện kiến thức văn học.</p> <p>Dạng bài này thường được ra dưới dạng:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tái hiện lại giai đoạn văn học: hoàn cảnh lịch sử, đặc điểm nội dung, nghệ thuật, các tác giả - tác phẩm tiêu biểu của từng thời kì. - Tái hiện tác gia / tác giả văn học: những nét chính về sự nghiệp sáng tác, quan điểm sáng tác và phong cách nghệ thuật của các tác gia / tác giả... - Tái hiện kiến thức trong tác phẩm văn học: hoàn cảnh sáng tác, ý nghĩa nhan đề, giá trị tư tưởng nghệ thuật, dẫn chứng, chi tiết, nhân vật, chủ đề... <p>Trong đề thi đại học, câu hỏi tái hiện kiến thức thường ở mức độ câu hỏi đễ, yêu cầu học sinh tư duy ở mức độ nhận biết kiến thức, hiểu kiến thức và tái hiện sơ bộ kiến thức. Cụ thể, câu hỏi này thường yêu cầu 2 mức độ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mức độ nhận biết: tái hiện được kiến thức (về giai đoạn văn học, tác phẩm văn học, tác gia/tác giả...). - Mức độ thông hiểu: nêu được ý nghĩa của các kiến thức đó. <p>Ví dụ: Câu hỏi trong đề thi khối C năm 2013: "<i>Trong truyện ngắn Hai đứa trẻ của Thạch Lam, ấn tượng của nhân vật Liên về Hà Nội có những nét nổi bật nào? Hình ảnh Hà nội có ý nghĩa gì đối với tâm hồn Liên?</i>". Đề bài này yêu cầu 2 mức độ:</p>

		<p>- Mức độ nhận biết: Nêu những nét nổi bật trong ấn tượng của Liên về Hà Nội.</p> <p>- Mức độ thông hiểu: Nếu ý nghĩa của hình ảnh Hà Nội đối với tâm hồn Liên.</p> <p>Câu hỏi Đọc - hiểu: Từ năm 2014, câu hỏi tái hiện kiến thức được thay thế bằng câu hỏi Đọc - hiểu: Đọc - hiểu một đoạn ngữ liệu không có trong chương trình học chính khoá. Cả hai ngữ liệu được lấy từ phần Đọc thêm trong SGK Ngữ văn 12.</p> <p>Nội dung các câu hỏi trong phần Đọc – hiểu thường đề làm rõ 2 vấn đề:</p> <p>Một là: điểm đặc sắc về nghệ thuật. Thường yêu cầu học sinh nắm vững các kiến thức về phần Tiếng Việt trong chương trình Ngữ văn THCS và THPT.</p> <p>Hai là: nét chính về nội dung. Có thể yêu cầu nêu giá trị tư tưởng của đoạn văn bản đó hoặc một nội dung nào đó thông qua việc phân tích giá trị của các yếu tố nghệ thuật...</p> <p>Ba là: có thể nêu quan điểm của mình về vấn đề đặt ra trong đoạn ngữ liệu đó</p>
Nghị luận xã hội	Trung bình, Tương đối khó	<p>Từ năm 2010 - 2014, Nghị luận xã hội là câu hỏi chiếm 3 điểm trong đề thi đại học môn Ngữ văn.</p> <p>Nghị luận xã hội thường ra theo 3 dạng:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nghị luận về một tư tưởng, đạo lí. - Nghị luận về một hiện tượng xã hội. - Nghị luận về một vấn đề xã hội trong tác phẩm văn học. <p>Các vấn đề cần nghị luận thường được đưa ra bởi một câu nói, nhận định, nhận xét...</p> <p>Dạng bài Nghị luận xã hội thường yêu cầu học sinh ở 3 mức độ tư duy:</p>

		<p>- Mức độ thông hiểu: Giải thích được ý kiến, nhận định.</p> <p>- Mức độ vận dụng: Bàn luận, đánh giá ý kiến (đưa ra quan điểm cá nhân với vấn đề cần nghị luận và bảo vệ, dẫn chứng được quan điểm đó).</p> <p>- Mức độ vận dụng cao: Rút ra bài học từ vấn đề cần nghị luận.</p> <p>Gợi ý dàn ý bài văn nghị luận xã hội</p> <p>Mở bài: Giới thiệu ngắn gọn vấn đề cần bàn luận.</p> <p>Thân bài:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trả lời câu hỏi “là gì”: Giải thích khái niệm (nếu có). Phần này có thể giải thích nghĩa đen, nghĩa bóng... tùy theo từng vấn đề. - Trả lời câu hỏi “như thế nào”: Nêu biểu hiện của vấn đề trong cuộc sống, trong văn chương. - Trả lời câu hỏi “vì sao”: Lí giải nguyên nhân vấn đề, hiện tượng hay phẩm chất... - Bàn luận về vấn đề, đánh giá phẩm chất, hiện tượng...; đặt ra một số câu hỏi lật ngược lại vấn đề, nhìn vấn đề sâu hơn ở nhiều góc độ... Ví dụ: hiện tượng/ phẩm chất/ ý kiến ấy có luôn đúng/sai/tốt/xấu? - Rút ra bài học về nhận thức và hành động cho bản thân. Phần này cần viết chân thành, trung thực, tránh khuôn sáo, cứng nhắc. <p>Kết bài: Tóm lại vấn đề cần bàn luận.</p>
Nghị luận văn học	Đánh giá học	Nghị luận văn học là câu hỏi chiếm nhiều điểm nhất trong đề thi đại học. Đây cũng là

	<p>sinh ở nhiều mức độ từ dễ đến khó.</p>	<p>nội dung kiến thức yêu cầu cao nhất, nhằm kiểm tra khả năng phân tích, tổng hợp và tư duy khoa học, khả năng diễn đạt và cảm thụ văn học của học sinh.</p> <p>Nghị luận văn học thường được ra dưới dạng bài phân tích, bình luận, cảm nhận về một tác phẩm văn học, nhân vật trong tác phẩm, tình huống truyện, đoạn thơ...</p> <p>Nghị luận văn học yêu cầu học sinh tư duy ở cả 4 mức độ nhận biết, thông hiểu, vận dụng, vận dụng cao. Trong đó:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mức độ nhận biết: Trình bày sơ lược về tác phẩm, tác giả. - Mức độ thông hiểu, vận dụng: Phân tích nội dung, diễn biến của tình huống truyện, ý nghĩa của tình huống hoặc phân tích đoạn thơ hoặc phân tích nhân vật... - Mức độ vận dụng cao: Khả năng tổng hợp, đánh giá, so sánh, nâng cao của học sinh. <p>Khi làm bài nghị luận văn học, trước tiên, học sinh nên hình thành một dàn ý, xác định hướng triển khai các luận điểm, luận cứ trong bài; dàn ý ấy có thể thay đổi trong quá trình làm bài, nhưng việc xác định và thay đổi ấy cũng sẽ giúp các em có một bài làm mạch lạc, tránh lan man.</p> <p>Học sinh cần tránh việc biến phân tích thơ thành diễn xuôi và phân tích văn xuôi thành kể chuyện, các em cần lưu ý các yếu tố hình thức trong thơ để tìm ra nội dung cảm xúc gửi gắm trong từng yếu tố như vần, thanh, nhịp điệu, các biện pháp tu từ, các từ ngữ, hình ảnh...;</p> <p>Trong văn xuôi tự sự, cần phân tích ý nghĩa các chi tiết, từ nhân vật với ngoại hình, cử chỉ, hành động, lời đối thoại, độc thoại đến các chi tiết liên quan đến nghệ thuật trần thuật, điểm nhìn, nghệ thuật xây dựng tình huống... Tuyệt đối tránh ngôn ngữ kể, ví dụ</p>
--	---	---

như: một hôm, giữa lúc ấy, sau đó thì..

Nguồn : Hocmai.vn